

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. liepos 16 d.*

„Ieškinys dėl panaikinimo — Reglamentas (ES) Nr. 1289/2013 — 1 straipsnio 1 ir 4 punktai —
Reglamentas (EB) Nr. 539/2001 — 1 straipsnio 4 dalies f punktas — SESV 290 straipsnis —
Vizos reikalavimo netaikymo sustabdymas — Išnašos įterpimas — Teisėkūros procedūra priimto akto
dalinis pakeitimas“

Byloje C-88/14

dėl 2014 m. vasario 21 d. pagal SESV 263 straipsnį pareikšto ieškinio dėl panaikinimo

Europos Komisija, atstovaujama B. Smulders, B. Martenczuk ir G. Wils,

ieškovė,

prieš

Europos Parlamentą, atstovaujamą L. Visaggio, A. Troupiotis ir A. Pospíšilová Padowska,

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą K. Pleśniak ir K. Michael,

atsakovus,

palaikomus

Čekijos Respublikos, atstovaujamos M. Smolek, D. Hadroušek ir J. Škeřík,

įstojusios į bylą šalies,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kuri sudaro pirmininkas V. Skouris, pirmininko pavaduotojas K. Lenaerts (pranešėjas), kolegijų
pirmininkai A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz ir J.-C. Bonichot, teisėjai A. Rosas,
A. Arabadjiev, C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, M. Berger, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund ir J. L. da Cruz
Vilça,

generalinis advokatas P. Mengozzi,

posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. kovo 9 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2015 m. gegužės 7 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

* Proceso kalba: anglų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Savo ieškiniu Europos Komisija prašo panaikinti 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1289/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 347, p. 74), 1 straipsnio 1 ir 4 punktus, nes, remiantis šiomis nuostatomis, Komisijai suteikiami ne įgyvendinimo įgaliojimai pagal SESV 291 straipsnio 2 dalį, o deleguotieji įgaliojimai pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį.

Teisinis pagrindas

Reglamentas (EB) Nr. 539/2001

- 2 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 539/2001, nustatančio trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 81, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas liet. k., 19 sk., 4 t., p. 65), iš dalies pakeisto 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 610/2013 (OL L 182, p. 1, toliau – Reglamentas Nr. 539/2001), 5 konstatuojamojoje dalyje išdėstyta:

„Nustatant tas trečiąsias šalis, kurių piliečiams yra taikomi vizų reikalavimai, ir tas šalis, kurių piliečiams jie netaikomi, kiekvienas atvejis nagrinėjamas individualiai ir įvertinamas pagal įvairius kriterijus, kurie, *inter alia*, siejami su nelegalia imigracija, viešąja politika ir saugumu bei su Europos Sąjungos išoriniais santykiais su trečiosiomis šalimis, o taip pat atsižvelgiama į dalyvavimą regioninės ir tarpusavio sąveikos reikšmę [taip pat atsižvelgdama į regioninės ir tarpusavio sąveikos reikšmę]. Jei viena iš trečiųjų šalių, nurodytų šio reglamento II priede, nusprendžia vienos ar kelių valstybių narių piliečiams taikyti vizų reikalavimus, turi būti imamasi priemonių nustatyti Bendrijos mechanizmą, kuris padėtų įgyvendinti minėtą tarpusavio sąveikos principą.“

- 3 Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. I priede išvardytų trečiųjų šalių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorines sienas, privalo turėti vizą.

<...>

2. II priedo sąraše nurodytų trečiųjų šalių piliečiams netaikomas šio straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas buvimui, kai trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.

<...>“

- 4 To paties reglamento 1 straipsnio 4 dalyje buvo numatytas tarpusavio sąveikos principo įgyvendinimo mechanizmas, kuris gali būti pradėtas taikyti, jei šio reglamento II priedo sąraše nurodyta trečioji šalis įvestų vizos reikalavimą valstybės narės piliečiams.

Reglamentas Nr. 1289/2013

- 5 Reglamento Nr. 1289/2013 1 straipsnio 1 dalies a punktu buvo iš dalies pakeista Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalis, kuri dabar suformuluota taip:

„Jeigu trečioji šalis, įtraukta į II priede pateiktą sąrašą, taiko vizos reikalavimą bent vienos valstybės narės piliečiams, taikomos šios nuostatos:

- a) per 30 dienų laikotarpį nuo dienos, kai trečioji šalis įgyvendina vizos reikalavimą, arba tais atvejais, kai vizos reikalavimas, galiojantis 2014 m. sausio 9 d. toliau taikomas, per 30 dienų laikotarpį nuo tos dienos atitinkama valstybė narė apie tai raštu informuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir Komisiją.

<...>

Informaciją apie tą pranešimą Komisija nedelsdama paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, įskaitant informaciją apie vizos reikalavimo įgyvendinimo datą ir atitinkamų kelionės dokumentų ir vizų tipus.

<...>

- e) jei atitinkama trečioji šalis nepanaikina vizos reikalavimo, Komisija ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo a punkto trečioje pastraipoje nurodytos paskelbimo dienos ir vėliau kas laikotarpį, ne ilgesnį nei šeši mėnesiai per bendrą laikotarpį, kuris negali trukti ilgiau nei iki dienos, kurią įsigalioja f punkte nurodytas deleguotasis aktas arba dėl jo pateikiamas prieštaravimas:

- i) atitinkamos valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva priima įgyvendinimo aktą, kuriuo laikinai sustabdomas vizos reikalavimo netaikymas tam tikrų kategorijų atitinkamos trečiosios šalies piliečiams ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui. <...>

<...>

- f) jei per 24 mėnesių laikotarpį nuo a punkto trečioje pastraipoje nurodytos paskelbimo dienos atitinkama trečioji šalis nepanaikina vizos reikalavimo, Komisija pagal 4b straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo laikinai 12 mėnesių laikotarpiui sustabdomas II priedo taikymas tos trečiosios šalies piliečiams. Deleguotajame akte nustatoma data, ne vėliau kaip praėjus 90 dienų po jo įsigaliojimo, kurią įsigalioja II priedo taikymo sustabdymas, atsižvelgiant į valstybių narių konsulatų turimus išteklius, ir juo atitinkamai iš dalies keičiamas II priedas. Tas dalinis pakeitimas turi būti daromas prie atitinkamos trečiosios šalies pavadinimo įterpiant išnašą, kurioje nurodoma, kad vizos reikalavimo netaikymas sustabdomas tos trečiosios šalies atžvilgiu, ir nurodomas to sustabdymo laikotarpis.

Nuo II priedo taikymo atitinkamos trečiosios šalies piliečiams sustabdymo įsigaliojimo dienos arba tuo atveju, kai pagal 4b straipsnio 5 dalį pareiškiamas prieštaravimas dėl deleguotojo akto, bet kuris įgyvendinimo aktas, priimtas pagal e punktą dėl tos trečiosios šalies, nustoja galioti.

Tuo atveju, jei Komisija pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kaip nurodyta h punkte, šio punkto pirmoje pastraipoje nurodytas sustabdymo laikotarpis pratęsiamas šešiais mėnesiais. Toje pastraipoje nurodyta išnaša atitinkamai iš dalies pakeičiama.

Nedarant poveikio 4 straipsnio taikymui, to sustabdymo laikotarpiais atitinkamos trečiosios šalies piliečiai, kurių atžvilgiu taikomas deleguotasis aktas, kirsdami valstybių narių išorines sienas, privalo turėti vizą;

<...>

- h) jei per šešių mėnesių laikotarpį nuo f punkte nurodyto deleguotojo akto įsigaliojimo dienos atitinkama trečioji šalis nepanaikina vizos reikalavimo, Komisija gali pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto iš dalies pakeisti šį reglamentą, kad nuoroda į trečiąją šalį iš II priedo būtų perkelta į I priedą;
- i) procedūros, nurodytos e, f ir h punktuose, nedaro poveikio Komisijos teisei bet kada pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų iš dalies keičiamas šis reglamentas siekiant perkelti nuorodą į atitinkamą trečiąją šalį iš II priedo į I priedą;
- j) kai atitinkama trečioji šalis panaikina vizos reikalavimą, atitinkama valstybė narė nedelsdama apie tai informuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir Komisiją. Komisija nedelsdama paskelbia pranešimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pagal e arba f punktą priimtas įgyvendinimo arba deleguotasis aktas priimtas dėl atitinkamos trečiosios šalies nustoja galioti praėjus septynioms dienoms po šio punkto pirmoje pastraipoje nurodyto paskelbimo. <...> F punkto pirmoje pastraipoje nurodyta išnaša išbraukiama, nustojus galioti atitinkamam deleguotajam aktui. Komisija nedelsdama paskelbia informaciją apie tą galiojimo pabaigą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

<...>“

- 6 Reglamento Nr. 1289/2013 1 straipsnio 4 punktu į Reglamentą Nr. 539/2001 buvo įterptas 4b straipsnis, kuriame nurodytos sąlygos, taikomos Komisijos įgaliojimams priimti deleguotuosius aktus, kurie jai suteikti pagal Reglamento Nr. 539/2001, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 1289/2013 (toliau – iš dalies pakeistas Reglamentas Nr. 539/2001), 1 straipsnio 4 dalies f punktą. Iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 4b straipsnio 2, 3 ir 5 dalyse nurodyta:

„2. 1 straipsnio 4 dalies f punkte nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2014 m. sausio 9 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 1 straipsnio 4 dalies f punkte nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. <...>

<...>

5. Pagal 1 straipsnio 4 dalies f punktą priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per keturis mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“

Šalių reikalavimai et procesas Teisingumo Teisme

- 7 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti Reglamento Nr. 1289/2013 1 straipsnio 1 punktą ir šio reglamento 1 straipsnio 4 punktą, kiek šiuo straipsniu į Reglamentą Nr. 539/2001 įterpiamas naujas 4b straipsnis,

- pripažinti, kad panaikintų nuostatų ir visų pagal jas priimtų įgyvendinimo priemonių poveikis yra neatšaukiamas iki jų pakeitimo per protingą terminą aktais, priimtais pagal SESV, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo sprendime pateiktą aiškinimą,
 - priteisti iš atsakovų šioje instancijoje patirtas bylinėjimosi išlaidas.
- 8 Nepatenkinus pirmojo reikalavimo, tuo atveju, jei Teisingumo Teismas nuspręstų, kad minėtos nuostatos negali būti atskirtos nuo likusios Reglamento Nr. 1289/2013 dalies, Komisija prašo Teisingumo Teismo panaikinti visą šį reglamentą.
- 9 Parlamentas ir Taryba prašo Teisingumo Teismo atmesti ieškinį ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas. Tuo atveju, jei Teisingumo Teismas nuspręstų panaikinti visą Reglamentą Nr. 1289/2013 arba jo dalį ir nepatenkintų pirmojo reikalavimo, Taryba prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad panaikintų nuostatų ir visų jomis remiantis priimtų aktų poveikis lieka galioti, kol per protingą terminą įsigalios jas pakeisiantis naujas aktas.
- 10 Čekijos Respublikai buvo leista įstoti į bylą palaikyti atsakovų reikalavimų.

Dėl ieškinio

- 11 Grįsdama savo ieškinį Komisija pateikia vienintelį pagrindą, susijusį su SESV 290 ir 291 straipsnių pažeidimu. Komisijos nuomone, iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punktu jai klaidingai suteikiami deleguotieji įgaliojimai. Ieškiniu reikalaujama panaikinti ir šio reglamento 4b straipsnį, nes, anot Komisijos, šis straipsnis, kuriame nurodytos sąlygos, taikomos deleguotiesiems įgaliojimams, kurie Komisijai suteikti pagal šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies f punktą, neatsiejamas nuo pastarosios nuostatos.

Dėl pirmą kartą dublike pateikto argumento priimtinum

- 12 Taryba teigia, kad Komisijos argumentas, kurį ji pirmą kartą pateikė savo dublike, yra nepriimtinas; pagal jį, nors Sąjungos teisės aktų leidėjas turi diskreciją nustatyti, ar priemonė yra atitinkamo teisėkūros procedūra priimto akto „dalinis pakeitimas“, kaip tai suprantama pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį, iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punktu suteikus deleguotuosius įgaliojimus Komisijai buvo padaryta akivaizdi klaida.
- 13 Kaip matyti iš Teisingumo Teismo procedūros reglamento 127 straipsnio 1 dalies, vykstant procesui negalima remtis naujais pagrindais, nebent jie pagrindžiami teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui. Tačiau argumentas, kuriuo praplečiamas anksčiau teismui pateiktame ieškinyje tiesiogiai arba numanomai nurodytas ieškinio pagrindas, turi būti laikomas priimtiniu (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-66/02, EU:C:2005:768, 85 ir 86 punktus; Sprendimo *Naipes Heraclio Fournier / VRDT*, C-311/05 P, EU:C:2007:572, 58 ir 59 punktus).
- 14 Taigi Komisijos dublike nurodytas argumentas priskirtinas prie ieškinyje nurodyto pagrindo, susijusio su SESV 290 ir 291 straipsnių pažeidimu, ir jį praplečia. Iš tiesų šiuo argumentu siekiama pagrįsti pagrindą, kuriuo ginčijamas iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punkto teisėtumas, kiek šia nuostata Komisijai suteikiami deleguotieji įgaliojimai, kaip tai suprantama pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį. Todėl minėtas argumentas negali būti laikomas nauju pagrindu.
- 15 Todėl Tarybos pateiktą nepriimtinumą grindžiamą prieštaravimą reikia atmesti.

Dėl esmės

Šalių argumentai

- 16 Komisijos teigimu, iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punktu pažeidžiami SESV 290 ir 291 straipsniai, nes jai klaidingai suteikiami deleguotieji įgaliojimai.
- 17 Šiuo klausimu visų pirma ji nurodo, kad remiantis šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies f punktu priimamas aktas minėto reglamento nepapildo. Toks aktas būtų priimamas įgyvendinant šį reglamentą. Iš esmės juo konkrečiai situacijai būtų taikomos atitinkamame teisėkūros procedūra priimtame akte jau įtvirtintos taisyklės. Dėl to Komisija primygtinai tvirtina, jog šia nuostata jai suteikiami tik labai menki vertinimo įgaliojimai, o gal net visiškai jų nesuteikiama.
- 18 Jei remiantis iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies e punktu priimtas aktas laikomas šio teisėkūros procedūra priimto akto įgyvendinimo priemone, šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies f punkte nurodytas aktas juo labiau turi būti laikomas tokia įgyvendinimo priemone. Iš tiesų, kai Komisija priima sprendimą remdamasi šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies e punktu, ji naudojasi tam tikra diskrecija, kurios ji lyg ir neturi, kai priima to paties reglamento 1 straipsnio 4 dalies f punkte nurodytą deleguotąjį aktą.
- 19 Antra, remiantis pastarąja nuostata priimtu aktu nekeičiamas teisėkūros procedūra priimtas aktas, kaip tai suprantama pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį.
- 20 Komisija pabrėžia, jog teisėkūros procedūra priimto akto dalinis pakeitimas reiškia, kad keičiamos nuostatos jau buvo šiame akte. Daliniu pakeitimu pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį pakeičiamas teisėkūros procedūra priimto akto norminis turinys. Tačiau priėmus aktą remiantis iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punktu nebūtų panaikinama nuoroda į atitinkamą trečiąją šalį šio reglamento II priede ir ji nebūtų įtraukta į minėto reglamento I priedą. Toks atitinkamo teisėkūros procedūra priimto akto dalinis pakeitimas pagal to paties reglamento 1 straipsnio 4 dalies h punktą turėtų būti daromas taikant įprastą teisėkūros procedūrą. Be to, iš dalies pakeistame Reglamente Nr. 539/2001 nėra jokio trečiųjų šalių, kurioms taikomas sustabdymas, sąrašo, kurio norminį turinį pakeistų šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies f punkte numatytas deleguotasis aktas. Priešingai, šios šalys turi būti identifikautos taikant šiame reglamente nustatytus kriterijus. Deleguotuoju aktu, kuriuo remiantis šiais kriterijais terminuotam laikotarpiui sustabdomas vizos reikalavimo netaikymas, tik įgyvendinamas atitinkamas teisėkūros procedūra priimtas aktas, kuris nėra nei pildomas, nei keičiamas.
- 21 Net jeigu iš principo į teisėkūros procedūrą priimtą aktą įterpta išnaša yra dalinis pakeitimas, kuris gali būti daromas deleguotuoju aktu, Komisija mano, kad šiuo atveju šioje nuostatoje numatytas išnašos įterpimas yra tiesiog techninė priemonė, kuria piktnaudžiaujama norint įgyvendinimo aktą transformuoti į deleguotąjį aktą.
- 22 Be to, išnašos įterpimas neatitiktų automatiško pobūdžio suteikimo tarpusavio sąveikos principo įgyvendinimo mechanizmui tikslo ir sukeltų daug konkrečiau šio mechanizmo veikimo sunkumų. Taigi iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punkto trečioje pastraipoje numatyto atveju, kai Komisija pateikia teisės akto pasiūlymą, šioje nuostatoje nepatikslinkta, kaip joje numatyta išnaša turi būti daroma ir kaip ši išnaša turi būti panaikinama, jei šiam teisės akto pasiūlymui nebūtų pritarta. Be to, šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies j punkte nurodytu atveju, kai atitinkama trečioji šalis panaikina vizos reikalavimą, šiame reglamente nepatikslinkama, pagal kokią procedūrą išnaša, kuri buvo įterpta remiantis šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies f punktu, turi būti panaikinta.

- 23 Trečia, savo dublike Komisija tvirtina, kad, nors Sąjungos teisės aktų leidėjas turi diskreciją nustatyti, ar priemonė yra atitinkamo teisėkūros procedūra priimto akto „dalinis pakeitimas“, kaip tai suprantama pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį, Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punktu suteikus deleguotuosius įgaliojimus Komisijai buvo padaryta akivaizdi klaida.
- 24 Šiuo klausimu ji aiškina, pirma, kad politinis klausimo opumas ar remiantis šia nuostata priimto akto svarba nesusiję su tuo, ar šiuo aktu iš dalies keičiamas atitinkamas teisėkūros procedūra priimtas aktas, kaip jis suprantamas pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį.
- 25 Antra, atsižvelgiant į tai, kad iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punktu Komisijai suteikiami tik riboti vertinimo įgaliojimai, o gal net visiškai jų nesuteikiama, kyla klausimas, koks galėtų būti Sąjungos teisės aktų leidėjo pagal SESV 290 straipsnį turimos teisės reikšti prieštaravimus tikslas. Šiuo atveju minėta teisė reikšti prieštaravimus yra panaši į teisę vetuoti įgyvendinimo priemonę, o tai neatitinka SESV 290 straipsnio tikslo.
- 26 Trečia, Komisija primena, kad pagal minėto reglamento 4b straipsnio 2 ir 3 dalis nagrinėjamo įgaliojimų delegavimo trukmė yra terminuota ir šie deleguotieji įgaliojimai gali būti atšaukiami. Tačiau kadangi to paties reglamento 1 straipsnio 4 dalies f punkte numatytas deleguotojo akto priėmimas yra sudedamoji iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalyje įtvirtinto bendro tarpusavio sąveikos principo įgyvendinimo mechanizmo dalis, Komisija tvirtina, jog minėtas mechanizmas nebegalėtų veikti pasibaigus nagrinėjamo įgaliojimų delegavimo terminui arba juos atšaukus.
- 27 Parlamentas ir Taryba, palaikomi Čekijos Respublikos, tvirtina, kad minėto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punktu suteikiami Komisijai įgaliojimai pakeisti šį reglamentą, kaip tai suprantama pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį. Todėl Sąjungos teisės aktų leidėjas nepadarė akivaizdžios klaidos ir neveikė nepagrįstai, kai suteikė Komisijai deleguotuosius įgaliojimus. Priešingai, jis neperžengė savo vertinimo įgaliojimų ribų.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 28 Iš teismo praktikos matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas turi diskreciją pasirinkti suteikti Komisijai deleguotuosius įgaliojimus pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį ar įgyvendinimo įgaliojimus pagal SESV 291 straipsnio 2 dalį (Sprendimo *Komisija / Parlamentas ir Taryba*, C-427/12, EU:C:2014:170, 40 punktas). Tačiau ši diskrecija turi būti įgyvendinama laikantis SESV 290 ir 291 straipsniuose nustatytų sąlygų.
- 29 Dėl deleguotųjų įgaliojimų suteikimo iš SESV 290 straipsnio 1 dalies matyti, kad teisėkūros procedūra priimtame akte Komisijai gali būti suteikiami deleguotieji įgaliojimai priimti visuotinai taikomus ne teisėkūros procedūra priimamus aktus, kurie papildo ar iš dalies keičia tam tikras neesmines teisėkūros procedūra priimto akto nuostatas. Pagal šios nuostatos antrą pastraipą įgaliojimų delegavimo tikslai, turinys, taikymo sritis ir trukmė aiškiai apibrėžiami teisėkūros procedūra priimtuose aktuose, kuriais deleguojami tokie įgaliojimai. Šis reikalavimas reiškia, kad deleguotieji įgaliojimai suteikiami priimti taisykles, kurios būtų integruotos į teisės normų sistemą, apibrėžtą pagrindiniu teisėkūros procedūra priimtu aktu (Sprendimo *Komisija / Parlamentas ir Taryba*, C-427/12, EU:C:2014:170, 38 punktą).
- 30 Dėl įgyvendinimo įgaliojimų suteikimo SESV 291 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad kai teisiškai privalomi Sąjungos aktai turi būti įgyvendinti vienodomis sąlygomis, tie aktai suteikia įgyvendinimo įgaliojimus Komisijai arba tinkamai pagrįstais konkrečiais atvejais ir ESS 24 ir 26 straipsniuose numatytais atvejais – Tarybai. Naudodamasi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais atitinkama

institucija turi nustatyti teisėkūros procedūra priimto akto turinį siekdama užtikrinti vienodas jo įgyvendinimo sąlygas visose valstybėse narėse (žr. Sprendimo *Komisija / Parlamentas ir Taryba*, C-427/12, EU:C:2014:170, 39 punktą).

- 31 Be to, iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad Komisija, naudodamasi įgyvendinimo įgaliojimais, negali pakeisti ar papildyti netgi neesminių teisėkūros procedūra priimto akto nuostatų (Sprendimo *Parlamentas / Komisija*, C-65/13, EU:C:2014:2289, 45 punktas).
- 32 Atvirkščiai, nei teigia Komisija, siekiant nustatyti, ar aktui, kurį turi priimti Komisija, taikomas SESV 290 ar 291 straipsnis, nesvarbu nei tai, ar teisėkūros procedūra priimtu aktu jai buvo suteikta diskrecija, nei jos apimtis. Iš SESV 290 straipsnio 1 dalies formuluotės matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjo pasirinkimo suteikti Komisijai deleguotuosius įgaliojimus teisėtumas priklauso tik nuo to, ar aktai, kuriuos ši institucija turi priimti remdamasi šiais suteiktais įgaliojimais, yra visuotinai taikomi ir ar jais papildomos ar iš dalies keičiamos neesminės teisėkūros procedūra priimto akto nuostatos.
- 33 Šioje byloje Komisija neginčija, kad iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punktu jai suteikiami įgaliojimai priimti visuotinai taikomus aktus, kurie susiję tik su neesminėmis teisėkūros procedūra priimto akto nuostatomis. Savo ruožtu atsakovai neginčija Komisijos argumento, kad šiais aktais negali būti papildytas nagrinėjamas teisėkūros procedūra priimtas aktas, kaip tai suprantama pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį, pagrįstumo.
- 34 Šiomis aplinkybėmis reikia išnagrinėti, ar Sąjungos teisės aktų leidėjas neviršijo savo diskrecijos, apie kurią kalbama šio sprendimo 28 punkte, kai minėto reglamento 1 straipsnio 4 dalies f punkte suteikė Komisijai įgaliojimus „iš dalies keisti“ norminį to paties reglamento turinį, kaip tai suprantama pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Komisija / Parlamentas ir Taryba*, C-427/12, EU:C:2014:170, 40 ir 52 punktus).
- 35 Šiuo klausimu reikia priminti, jog, kaip matyti iš Reglamento Nr. 539/2001 5 konstatuojamosios dalies, šiuo reglamentu siekiama nustatyti mechanizmą, kuris leistų įgyvendinti tarpusavio sąveikos principą, kai viena iš šio reglamento II priede nurodytų trečiųjų šalių nusprendžia vienos ar kelių valstybių narių piliečiams taikyti vizos reikalavimą. Šis mechanizmas iš esmės apima tris etapus.
- 36 Iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies e punkte kaip pirmasis Sąjungos atsakymas į atitinkamos trečiosios šalies veiksmus numatytas Komisijos priimamas įgyvendinimo aktas, kuriuo šešių mėnesių laikotarpiui, kuris gali būti pratęstas dar šešiams mėnesiams, sustabdomas vizos reikalavimo netaikymas tam tikrų kategorijų atitinkamų trečiųjų šalių piliečiams.
- 37 Iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punktas susijęs su antruoju tarpusavio sąveikos principo įgyvendinimo mechanizmo etapu. Kai, nepaisydama selektyvaus vizos reikalavimo netaikymo sustabdymo dėl remiantis šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies e punktu priimto akto, atitinkama trečioji šalis palieka galioti vizos reikalavimą bent vienos valstybės narės piliečiams, šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies f punkte numatyta, kad Komisija priima deleguotąjį aktą, kuriuo dvylikos mėnesių laikotarpiui sustabdo vizos reikalavimo netaikymą visiems šios trečiosios šalies piliečiams (kuriuo ši trečioji šalis galėjo naudotis dėl to, kad ji įtraukta į šio reglamento II priedą) ir į šį priedą įterpia „išnašą, kurioje nurodoma, kad vizos reikalavimo netaikymas sustabdomas tos trečiosios šalies atžvilgiu, ir nurodomas to sustabdymo laikotarpis“.
- 38 Trečiasis tarpusavio sąveikos principo įgyvendinimo mechanizmo etapas susijęs su nuolatinio vizos reikalavimo nustatymu, taigi su nuorodos į atitinkamą trečiąją šalį perkėlimu į iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 I priedą iš jo II priedo, o tai reiškia, kad turi būti vykdoma įprasta teisėkūros procedūra. Todėl šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies h punkte nurodyta, kad jei per šešių mėnesių laikotarpį nuo deleguotojo akto įsigaliojimo dienos atitinkama trečioji šalis nepanaikina vizos reikalavimo, Komisija gali pateikti teisėkūros procedūra svarstomą pasiūlymą iš dalies pakeisti šį

reglamentą, kad tokia nuoroda būtų perkelta. Tuo atveju, jei Komisija imasi tokios teisėkūros iniciatyvos, akte, priimtame remiantis to paties reglamento 1 straipsnio 4 dalies f punktu, nustatytas sustabdymo laikotarpis pratęsiamas šešiais mėnesiais.

- 39 Taigi tarpusavio sąveikos principo įgyvendinimo mechanizmui būdingos augančios svarbos ir politinio opumo priemonės, kurias atitinka skirtingo pobūdžio instrumentai.
- 40 Atvirkščiai, nei teigia Komisija, aplinkybė, kad per pirmąjį tarpusavio sąveikos principo įgyvendinimo mechanizmo etapą priimtas aktas laikomas įgyvendinimo priemone, savaime nereiškia, kad per antrąjį jo etapą priimtas aktas turi būti taip pat laikomas įgyvendinimo aktu.
- 41 Norint išsiaiškinti, ar iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punktu Komisijai suteikiami įgaliojimai iš dalies keisti šį reglamentą, kaip tai suprantama pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį, reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 1 dalį I priede išvardytų trečiųjų šalių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorines sienas, privalo turėti vizą. Pagal to paties reglamento 1 straipsnio 2 dalį II priedo sąraše nurodytų trečiųjų šalių piliečiams šio straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas netaikomas buvimui, kai trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį.
- 42 Be to, aktu, priimtu remiantis iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punktu, dvylikos mėnesių arba aštuoniolikos mėnesių laikotarpiui pakartotinai nustatomas vizos reikalavimas visiems šio reglamento II priedo sąraše esančios trečiosios šalies piliečiams dėl buvimo, kuriam pagal to paties reglamento 1 straipsnio 2 dalį netaikomas toks reikalavimas. Taigi visiems šioms piliečiams aktu, priimtu remiantis šio reglamento 1 straipsnio 4 dalies f punktu, bent laikinai keičiamas atitinkamo teisėkūros procedūra priimto akto norminis turinys. Iš tiesų, išskyrus akto, priimto remiantis šia nuostata, pasekmių laikiną pobūdį, visi kiti jo padariniai yra tokie patys kaip ir tie, kurių kyla nuorodą į atitinkamą trečiąją šalį formaliai perkėlus į iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 I priedą iš jo II priedo.
- 43 Kaip savo išvados 64 punkte nurodė generalinis advokatas, minėtoje nuostatoje numatytos išnašos į reglamento II priedą įterpimas šalia atitinkamos trečiosios šalies pavadinimo patvirtina Sąjungos teisės aktų leidėjo norą įterpti remiantis šia nuostata priimtą aktą į patį iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 tekstą.
- 44 Šiomis aplinkybėmis Sąjungos teisės aktų leidėjas suteikė Komisijai įgaliojimus iš dalies keisti norminį minėto teisėkūros procedūra priimto akto turinį, kaip tai suprantama pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį.
- 45 Šios išvados nepaneigia Komisijos argumentai, susiję su galimais sunkumais, kylančiais dėl būtinybės vėliau pakoreguoti į Reglamento Nr. 539/2001 II priedą įterptą išnašą arba dėl įgaliojimų delegavimui būdingų charakteristikų, kaip antai ribotos trukmės, atšaukimo galimybės ir Parlamento ir Tarybos įgaliojimų reikšti prieštaravimus.
- 46 Iš tiesų tokie sunkumai neturi reikšmės klausimui, ar iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalies f punkte Komisijai suteikti įgaliojimai apima šio teisėkūros procedūra priimto akto norminio turinio dalinį keitimą, kaip tai suprantama pagal SESV 290 straipsnio 1 dalį, kurį, kaip matyti iš šio sprendimo 31 punkte primintos teismo praktikos, galima atlikti tik naudojantis deleguotaisiais įgaliojimais.
- 47 Todėl Komisijos pateiktą vienintelį ieškinio pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.
- 48 Vadinasi, ieškinį reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 49 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Parlamentas ir Taryba reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas iš Komisijos, o pastaroji bylą pralaimėjo, ji turi jas padengti. Remiantis to paties reglamento 140 straipsnio 1 dalimi, pagal kurią į bylą įstojusios valstybės narės pačios padengia savo išlaidas, reikia nuspręsti, kad Čekijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. Priteisti iš Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas.**
- 3. Čekijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.